

FIȘA MĂSURII 4 - Sprijin pentru tinerii fermieri pentru prima instalare într-o exploatație - M4/DI2B

Tipul Măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII

X SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:

În cadrul acestei măsuri se va sprijini instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/conducători unici ai unei ferme/exploatații agricole, având în vedere specificul agricol al teritoriului vizat.

Sprijinul acordat va contribui la îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol al teritoriului și sprijinirea procesului de modernizare și conformitatea cu cerințele pentru protecția mediului, igienă, siguranța la locul de muncă. Sprijinul financiar forfetar va fi acordat în baza unui plan de afaceri pentru dezvoltarea exploatației agricole. Măsura va crea posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/conducători ai exploatației vegetale. Intervenția prin această măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/conducători de exploatație, care sunt încurajați să realizeze investiții, să se asocieze, să participe la lanțurile scurte de aprovizionare. Prin aceasta măsură se urmărește și preluarea exploatațiilor agricole în mod integral de la fermierii adulți, creșterea veniturilor exploatațiilor conduse de tinerii fermieri și încurajarea acestora în a se stabili, cu domiciliul și ocupația, în teritoriul vizat, cu efect pozitiv asupra economiei teritoriului, în ansamblul său.

Măsura 4 contribuie la Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 1 *favorizarea competitivității agriculturii* conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivul specific al măsurii 4: încurajarea tinerilor fermieri în dezvoltarea unei agriculturi moderne, performante și competitive în teritoriul vizat.

Măsura 4 contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: *Prioritatea 1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării, în agricultură, silvicultură și zonele rurale și Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.*

Măsura corespunde obiectivelor art. 19-Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, alineatul (1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în: litera (a) ajutor la înființarea întreprinderii pentru: (i) tinerii fermieri.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție DI 2B - *Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor*, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013). Sprijinul se acordă tinerilor fermieri adecvat pregătiți care se stabilesc și dezvoltă pentru prima dată o exploatație agricolă ca șefi ai acesteia, cu scopul de întinerire a generațiilor de agricultori și de creștere a competitivității exploatațiilor agricole din sectorul vegetal. Sprijinul va acoperi, inclusiv, investițiile necesare conformării la standardele UE referitoare la producția agricolă și normele de securitate a

muncii, precum și creșterea eficienței activității agricole prin diversificarea producției și promovarea inovației.

Măsura 4 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Contribuția la temele orizontale

Măsura 4 contribuie prin activitățile sale la atingerea următoarelor obiective transversale, astfel:

➤ **Mediu și climă:** prevenirea abandonului terenurilor agricole prin sprijinirea tinerilor fermieri în dezvoltarea exploatațiilor agricole, inclusiv în vederea îndeplinirii statutului de fermieri activi, a cerințelor privind eco-condiționalitatea, conducând la o activitate agricolă sustenabilă pe terme mediu și lung. Sprijinul vizează de asemenea, adaptarea fermelor mici la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea de culturi rezistente și minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe biomasă, reducerea emisiilor de amoniac prin investiții în fermă.

➤ **Inovare:** încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita procesele inovative în sectorul agro-alimentar, tinerii fiind mai deschiși în direcția aplicării tehnologiilor și proceselor noi la nivelul teritoriului parteneriatului. De asemenea, tinerii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață și adoptarea de noi tehnici și metode și tehnologii inovatoare.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: *Măsura 4* este complementară cu *Măsura 7 Creșterea performanțelor profesionale ale agricultorilor*, prin faptul că beneficiarii săi direcți, respectiv tinerii fermieri instalați pentru prima dată într-o exploatație vegetală sunt și beneficiarii direcți ai *Măsurii 7* urmând a fi instruiți în domenii de interes precum inovarea în agricultura vegetală, marketing agricol, măsuri de protejare a mediului și climei, etc.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: *Măsura 4* este sinergică cu *Măsura 3 - Înființarea, modernizarea și dotarea exploatațiilor agricole*, deoarece contribuie împreună la îndeplinirea *Priorității 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor*.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 4 contribuie la:

- facilitarea instalării pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole;
- îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol vegetal, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului și siguranța la locul de muncă;
- crearea unui cadru favorabil tinerilor fermieri rezidenți, cu domiciliul stabil în teritoriul vizat cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/manageri ai exploatației;
- creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/ manageri de exploatație;

- crearea de noi locuri de muncă la nivelul teritoriului vizat, în cadrul exploatațiilor agricole care fac obiectul investiției și sprijinului acordat;
- încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în teritoriul vizat de parteneriat, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei teritoriului.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Regulamentul (UE) Nr. 1310/2013;
- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003. privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- Regulamentului (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis, Art.1 și 2.

- Legea nr. 346/2004;Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008; Legii nr. 571/2003.

4. Beneficiari direcți-indirecți (grup țintă).

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt următoarele categorii:

- **tânărul fermier** în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole vegetale, exclusiv din/în teritoriul vizat;
- **persoană juridică** în care un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii și riscuri financiare.

Definiție relevantă:

- Instalarea tânărului fermier într-o fermă vegetală** reprezintă înregistrarea, conform prevederilor legale, pentru prima dată cu o exploatație de dimensiune minimă de 8.000 SO (valoare producție standard).

Beneficiarii indirecți ai măsurii sunt:

- **consumatorii** produselor rezultate din exploatațiile vegetale, din interiorul și exteriorul teritoriului vizat.
- **administrațiile publice locale** în teritoriul cărora se realizează investițiile prin creșterea veniturilor la bugetul local.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg.(UE) nr, 1303-2013, sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru dezvoltarea pentru prima dată a unei exploatații agricole în mediul rural din teritoriul parteneriatului, pe baza unui plan de afaceri pentru implementarea obiectivelor prevăzute pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de maximum nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 și 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;

- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (în cazul de față este vorba de investiții) se respectă prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

În consecință, având în vedere că sprijinul prin *Măsura 4* se acordă în vederea facilitării instalării tânărului fermier într-o fermă agricolă, în baza unui Plan de Afaceri, toate cheltuielile și activitățile relevante pentru implementarea în bune condiții a Planului de afaceri aprobat pot fi eligibile, inclusiv achiziționarea de teren agricol și de sămânță certificată.

7. Condiții de eligibilitate:

a) Aplicabile tuturor beneficiarilor

-Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (IMM).

-Solicitantul deține o exploatație agricolă, cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 SO (valoare producție standard) și 50.000 SO;

-Solicitantul prezintă un Plan de Afaceri pe care îl va implementa conform cerințelor regulamentelor privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din FEADR.

-Solicitantul are domiciliul stabil într-una dintre unitățile administrativ teritoriale componente ale parteneriatului vizat pe teritoriul căreia se află exploatația;

-Solicitantul devine fermier activ în termen de 18 luni de la data instalării;

-Solicitantul demonstrează, înaintea celei de-a doua tranșe de plată, îmbunătățirea performanțelor economice ale exploatației, prin producția proprie comercializată în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată;

-Solicitantul se angajează să începă implementarea planului de afaceri în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului;

b) Aplicabile solicitantului persoană juridică:

-Asociații care participă la capitalul sau gestionarea persoanei juridice vor îndeplini calitatea de tânăr fermier în sensul art. 2 din R (UE) nr. 1305/2013;

c) Aplicabile tânărului care se instalează ca unic șef de exploatație și tânărului fermier care exercită control efectiv asupra persoanei juridice

-Nu deține concomitent un alt loc de muncă în afara unității teritorial-administrative în care este situată exploatația, sau a zonei limitrofe;

-Deține competențe profesionale îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) studii medii/superioare în domeniul agricol (economie agrară) vizat de investiție

b) cunoștințe în domeniul agricol vizat de investiție dobândite prin participarea la programe de instruire

-Dobândește competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului;

8. Criterii de selecție

-Principiul comasării exploatațiilor având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral;

-Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;

-Principiul sprijinirii exploatațiilor care vizează cultura mare (cereale);

-Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul vegetal (legumicultură);

-Principiul potențialului și specificul agricol al teritoriului vizat.

Principiile de selecție au în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

Deasemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din teritoriul vizat, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de nivelul de dezvoltare al sectoarelor agricole prioritare identificate în strategia teritoriului, respectiv sectorul vegetal.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil care se acordă pentru o perioadă de maximum trei/cinci ani (perioada de cinci ani se aplica doar pentru sectorul pomicol), cu respectarea prevederilor Art.1 și 2 din Reg. (UE) nr. 1407/2013 referitoare la ajutorul de minimis.

Sprijinul public nerambursabil pentru instalarea tinerilor fermieri va fi:

- Între 8.000 - 8.999 SO - sprijinul este de 15.000 euro;
- Peste 8.999 SO - sprijinul este de 30.000 euro.

Sprijinul va fi acordat sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 80% din cuantumul maxim al sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 20% din cuantumul maxim al sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

Acordarea celei de-a doua tranșe este condiționată de îndeplinirea implementării corecte a obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri.

În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima tranșă, proporțional în raport cu obiectivele realizate.

Intensitatea sprijinului pentru Măsura 4 este de 100%, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, cu obiectivul de dezvoltare rurală nr. 1 *favorizarea competitivității agriculturii* dar și cu obiectivul SDL nr. 3 privind *creșterea performanței în agricultura teritoriului prin înființarea, modernizarea, dotarea și marketing-ul exploatațiilor agricole*.

Valoarea fondurilor publice alocată este de 180.000 euro.

10.Indicatori de monitorizare

Având în vedere că Măsura 4 contribuie la Domeniul de intervenție 2B, indicatorii de monitorizare specifici acestui domeniu care vor fi urmăriți în implementarea SDL sunt:

- Numărul de exploatații agricole - 4;
- Număr beneficiari sprijiniți - 4.

Totodată, având în vedere specificul agriculturii teritoriului dar și adresabilitatea măsurii, s-au stabilit și indicatorii suplimentari, precum și indicatorul specific LEADER, astfel:

- Număr exploatații vegetale sprijinite - 2;